

des det næstbedste. Og fra dette Synspunkt mener jeg, at man fra dette Tings Side i det hele maa se med Velvillie paa det foreliggende Lovforslag og gaa ind paa dets Hovedbetragtningmaade, saaledes at vi prøve paa, om vi ikke ad denne Vej i Overensstemmelse med Ministeren kunne naa til en god, om end ikke til den bedste Reform.

Jeg skal nu noget nærmere omtale de Hovedpunkter, hvori det nu foreliggende Forslag afviger fra det tidligere, og hvori det navnlig tager Afstand fra en fuld Efterkommelse af Grundlovens Fordringer. Det første Hovedpunkt er jo dette, at Lovforslaget indtil videre ser bort fra at gennemføre i vor Retspleje den Grundsætning, som Grundloven opstiller i § 71, nemlig at Retsplejen skal adskilles fra Forvaltningen. Denne foreløbige Seenbort fra Grundlovens Krav sætter Ministeren i Stand til at bevare den hele Retsorganisation, vi have nu, og tillige Politorganisationen og til at undgaa Opretelse af den ny Myndighed, som var medtagen i de tidligere Forslag, nemlig Anklagemyndigheden med alle dens Konsekvenser. Det menes, at der derved opnaas væsentlige Besparelser, ligesom ogsaa at Befolkningens hele Forhold til Retsorganisationen ikke undergives en alt for stor Forandring. Om nu dette virkelig forholder sig saaledes, skal jeg ikke komme nærmere ind paa i Øjeblikket, og jeg skal heller ikke drøfte det Spørgsmaal, om ikke de nuværende Kommunikationsmidler medføre, at Befolkningen ikke vilde blive væsentlig værre stillet ved dobbelt saa store Retskredse og dobbelt saa store Politikredse som nu. Jeg skal blot undersøge, hvilken Indflydelse denne Bevarelse af den bestaaende Retsorganisation faar paa et Hovedspørgsmaal i Strafferetsplejen, eller med andre Ord, hvilken Betydning det har, at man opgiver den Adskillelse af Anklagemyndigheden fra Dommermyndigheden, som følger med Gennemførelsen af Grundlovens § 71. Det er jo en Grundsætning, man alle Vegne og til alle Tider har haft lige fra det Øjeblik, man begyndte at bekæmpe den inkvisitoriske Procesmaade i Strafferetsplejen, at man maatte have en saadan Adskillelse, idet Kravet derom hvilede paa den uafviselige Betragtning, at den sigtede ikke i sin Dommer tillige bør se en Anklager. Det er, kan man sige, egentlig en selvfølgelig Ting, og det har man ogsaa alle Vegne været paa det rene med, at skulde man til en Reform af Straffe-

retsplejen, maatte man fremfor alt gennemføre dette, at Anklager og Dommer ikke maa være den samme Person. Dette opgives nu i Forslaget. Anklager og Dommer bliver den samme Person, vel ikke, naar det gælder den egentlige Dom, — undtagen i den mindre Sag, hvor Dommeren er Underrettsdommer, — men under Forundersøgelsen. Under denne er Anklager og Dommer den samme. Det er en Mislighed for den sigtede. Forslaget søger nu at afbøde denne Mislighed derved, at det i stort Omfang skaber Garantier mod den og navnlig afskaffer det egentlige inkvisitoriske Forhør. Det gjorde jo ogsaa det tidligere Forslag. Det nuværende Forslag har føjet flere Kauteler til, deriblandt nogle, som jeg ikke tillægger nogen særlig Betydning, f. Eks. den, at den sigtede til enhver Tid kan tilbagekalde sin Tilstaaelse. Det har mere formel end reel Betydning, hvor man har den fri Bevisbedømmelse, og det er jo en Ting, som Lovforslaget i sin nuværende Skikkelse ikke opgiver, og det med Rette. Det er muligt, at man ved disse forskellige Kauteler kan komme et Stykke frem, og at de kunne sikre sigtede saaledes, at han, som Bemærkningerne til Lovforslaget sige, med Tryghed kan møde sin Dommer, selv om denne tillige er Anklager under Forundersøgelsen. Det vil jeg saa meget mindre nægte, som det allerede nu, hvor vi dog hylde et modsat Princip, maa siges, at den Mistæneliggørelse, som ofte finder Sted med Hensyn til Dommernes Ledelse af Forundersøgelsen, faktisk ingen Hjemmel har. Enhver opmærksom Iagttagelse vil have set, at man i en Aarrække paa langt nær ikke har anvendt de Midler, som Lovgivningen, saaledes som den nu er, i og for sig giver Adgang til, i den Udstrækning som tidligere, f. Eks. Varetægtsfængsel o. desl. Jeg tror altsaa virkelig, at det under Hensyn til vor Dommerstand og til Hæder for den vil kunne stille sig saaledes efter det System, som Lovforslaget grundlægger, at den sigtede faar fuld Garanti for, at Forundersøgelsen ikke føres imod ham paa en partisk Maade. Men der er jo en anden Side af Sagen, nemlig at Retsikkerheden og den almindelige Retsfølelse ogsaa bliver tilstrækkelig fyldestgjort. Det kræves af Dommeren efter det nuværende Lovforslag, at han under Forundersøgelsen skal varetage det offentlige Interesser og med de Begrænsninger, som følge af hans Pligter overfor den sigtede, skal forberede den virkelig skyldiges Straf, skaffe Beviser til Stede og overhovedet gøre alt, hvad Rets-